KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.3.2020 r.
COM(2020) 114 final

2020/0044 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 w celu zapewnienia pomocy finansowej państwom członkowskim i państwom prowadzącym negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii, które odczuły znaczące skutki poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Od pierwszych przypadków zarażenia COVID-19 Unia Europejska nieprzerwanie działa na rzecz wsparcia państw członkowskich i ich obywateli w stawieniu czoła tej nadzwyczajnej sytuacji.

Komisja uruchomiła ARGUS, mechanizm koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych. Komitet Koordynacji Kryzysowej spotyka się regularnie, aby zapewnić synergię działań wszystkich właściwych departamentów i służb Komisji oraz agencji UE. Komisja utworzyła również na szczeblu politycznym zespół koordynacyjny ds. szybkiego reagowania, w skład którego wchodzi pięciu komisarzy odpowiedzialnych za obszary polityki najbardziej dotknięte pojawieniem się koronawirusa.

W następstwie przeprowadzonej dnia 10 marca 2020 r. wideokonferencji przywódców UE dotyczącej działań podejmowanych w związku z epidemią COVID-19 Komisja będzie zwiększać swoją gotowość do reagowania na wszystkich frontach na rozprzestrzenianie się koronawirusa (COVID-19) i koordynować działania państw członkowskich. Sytuacja kryzysowa, przed którą stoimy w związku z epidemią koronawirusa, ma bardzo istotny wymiar ludzki i jednocześnie niesie ze sobą potencjalnie poważne skutki gospodarcze. Dlatego kluczowe znaczenie ma zdecydowane i zbiorowe działanie UE i jej państw członkowskich, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się wirusa i pomóc osobom zakażonym, a także aby przeciwdziałać negatywnym skutkom gospodarczym.

W ramach tej wspólnej skoordynowanej reakcji Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) może odgrywać ważną rolę w okazywaniu solidarności z państwami członkowskimi, które stoją w obliczu tej nadzwyczajnej sytuacji.

Odpowiednia reakcja na poziomie unijnym na poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego takie jak epidemia COVID-19 jest obecnie niemożliwa za pośrednictwem istniejących instrumentów.

Celem niniejszego rozporządzenia jest zatem rozszerzenie zakresu FSUE, aby objąć nim poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego oraz określić konkretne operacje kwalifikujące się do finansowania.

FSUE utworzono w 2002 r., aby wspierać państwa członkowskie UE i kraje przystępujące w razie poważnych klęsk spowodowanych zjawiskami naturalnymi, takimi jak powodzie, burze, trzęsienia ziemi, erupcje wulkanów, pożary lasów lub susze. Środki z Funduszu mogą zostać uruchomione na wniosek poszkodowanego państwa, o ile skala klęski uzasadnia interwencję na szczeblu europejskim. Istnienie Funduszu stanowi namacalny dowód autentycznej solidarności UE, w ramach której państwa członkowskie zgadzają się wspierać siebie nawzajem, udostępniając dodatkowe środki finansowe z budżetu UE. Obecnie interwencje FSUE są jednak ściśle ograniczone do klęsk żywiołowych powodujących szkody materialne, takich jak powodzie, burze, trzęsienia ziemi itp. W ramach FSUE kwalifikujące się państwa mogą otrzymać pomoc finansową w łącznej wysokości do 500 mln EUR rocznie w cenach z 2011 r.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Niniejszy wniosek ma na celu zmianę rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (zwanego dalej:

„rozporządzeniem (WE) nr 2012/2002”) w celu rozszerzenia jego zakresu, tak aby objąć nim poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego.

Główne elementy i podstawowe zmiany są następujące:

Zakres geograficzny pozostaje niezmieniony: jest ograniczony do państw członkowskich i państw prowadzących negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej. Jednak zakres tematyczny zostaje rozszerzony, aby objąć poważne sytuacje kryzysowe wynikające z zagrożeń zdrowia publicznego.

Zaliczki zostały wprowadzone przy okazji zmiany rozporządzenia w sprawie FSUE w 2014 r. i zaczęto je stosować od 2015 r. Ich wprowadzenie uzasadniono przede wszystkim tym, że procedura wymagana w celu uruchomienia środków z FSUE i wypłaty pełnej pomocy jest zbyt czasochłonna (zazwyczaj trwa do roku), a poważna sytuacja kryzysowa wymaga szybszej reakcji. Uwzględniono również fakt, że długie opóźnienia w udzielaniu pomocy szkodziły wizerunkowi UE.

Zaliczki ustalono na poziomie 10 % zakładanego wkładu z FSUE i ograniczono do 30 mln EUR. Okazało się, że poziom ten nie jest zadowalający. W przypadku mniejszych klęsk, gdzie wkład z FSUE wynosi kilka milionów euro, zaliczka nie przekracza kilkuset tysięcy euro, która to kwota niewiele zmienia. W razie bardzo poważnych klęsk takich jak trzęsienie ziemi w Abruzji, które spowodowało szkody o wartości 22 mld EUR i w następstwie którego udostępniono z FSUE 1,2 mld EUR, zaliczka nieprzekraczająca 30 mln EUR jest absolutnie nieadekwatna. W obydwu scenariuszach zaliczka nie jest współmierna do jej efektów w terenie. Ostatnia ocena ex post FSUE (2002–2017) potwierdza tę analizę.

Komisja proponuje zatem podniesienie poziomu zaliczek w przypadku poszczególnych klęsk wszystkich kategorii do 25 % zakładanego wkładu z FSUE, przy czym wysokość zaliczki nie powinna przekraczać 100 mln EUR.

Komisja proponuje również zwiększenie w rocznym budżecie całkowitego poziomu środków na zaliczki z FSUE z 50 mln EUR do 100 mln EUR.

Uruchomienie Funduszu, tak jak w przypadku obecnej procedury, będzie możliwe tylko na wniosek kwalifikującego się państwa. Po dokonaniu przez Komisję oceny i przedłożeniu władzom budżetowym wniosku dotyczącego kwoty pomocy finansowej, jaka ma zostać przyznana, władze budżetowe przyjmują odpowiedni budżet uzupełniający. Komisja przyjmie następnie decyzję wykonawczą, prowadzącą do płatności wkładów na rzecz FSUE.

Kwalifikujące się operacje pozostają ograniczone do publicznych działań nadzwyczajnych. Zostają one rozszerzone, aby objąć wsparcie dla ludności w przypadku kryzysów w zakresie zdrowia publicznego, w tym wsparcie medyczne, oraz środki mające na celu zapobieganie dalszemu rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest elementem działań podjętych w reakcji na obecną pandemię COVID-19. Opiera się na istniejącym instrumencie polityki. Dzięki rozszerzeniu zakresu obecnego FSUE wniosek likwiduje lukę w obecnym prawodawstwie i pozwala na kompleksowe działanie Unii w odpowiedzi na poważny stan zagrożenia zdrowia publicznego. Zgodność z innymi dziedzinami polityki Unii, w szczególności z polityką spójności, jest zapewniona przez szereg przepisów prawnych, które, między innymi, wykluczają podwójne finansowanie i wymagają przestrzegania zasad zamówień publicznych oraz zasady należytego zarządzania finansami.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Niniejszy wniosek dotyczy zmiany istniejącego rozporządzenia, dlatego opiera się na przepisach stanowiących podstawę prawną rozporządzenia (WE) nr 2012/2002, tj. art. 175 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 212 TFUE w odniesieniu do państw prowadzących obecnie negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Wniosek ma na celu rozszerzenie zakresu FSUE, aby okazać solidarność europejską z państwami członkowskimi poprzez udzielenie wsparcia z funduszu w celu pomocy ludności dotkniętej poważnym stanem zagrożenia zdrowia publicznego, przyczynić się do szybkiego przywrócenia normalnych warunków życia w odnośnych regionach oraz zapobiec rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych.

FSUE działa zgodnie z zasadą pomocniczości. Oznacza to, że UE powinna interweniować tylko w przypadkach, gdy państwo członkowskie nie jest już w stanie samodzielnie poradzić sobie z kryzysem i wymaga pomocy. Ustawodawca uznał, że w przypadku klęsk żywiołowych taka sytuacja występuje, gdy całkowita wartość szkód bezpośrednich przekracza określony próg. Nie uwzględnia się pośrednich szkód gospodarczych, gdyż ustalenie ich w szybki, wiarygodny i porównywalny sposób jest zbyt skomplikowane. Próg dla klęsk żywiołowych ustalono zatem jako szkodę bezpośrednią przekraczającą 0,6 % dochodu narodowego brutto (DNB) albo 3 mld EUR (w cenach z 2011 r.), przy czym zastosowanie ma niższa z tych kwot. Zdecydowano się na to podwójne kryterium, dlatego że jednolita stała kwota nie odzwierciedlałaby dużych różnic w potencjale gospodarczym (i tym samym zdolności reagowania budżetowego) państw członkowskich i prowadziłaby do powstania poważnych form niesprawiedliwości i nierównego traktowania państw członkowskich. Jednolita wartość procentowa doprowadziłaby albo do wyjątkowo niskich kwot w przypadku mniejszych państw członkowskich lub do zbyt wysokich progów w przypadku największych gospodarek.

W przypadku poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego niemożliwe jest oszacowanie szkody bezpośredniej. W związku z tym nie można zastosować tego samego podejścia jak w przypadku klęsk żywiołowych. Komisja proponuje zatem przyjęcie jako punktu odniesienia obciążenia finansowego dla budżetów państw członkowskich, które muszą mierzyć się z dodatkowymi potrzebami. Odpowiada to w dużej mierze udziałowi publicznemu w szkodzie bezpośredniej kwalifikującemu się do finansowania (np. koszt odbudowy infrastruktury publicznej, pomoc dla ludności, służby ratownicze) w razie klęsk żywiołowych. Ten kwalifikowalny udział publiczny w całkowitej szkodzie bardzo się różni w zależności od klęski i kraju dotkniętego taką klęską. Średnio stanowi on około 50 % całkowitej szkody.

Komisja proponuje zatem utrzymanie zasad regulujących dostęp do FSUE. W związku z tym jako minimalny poziom wydatków publicznych związanych z obciążeniami finansowymi dla kwalifikującego się państwa przeznaczonymi na środki reagowania w sytuacjach kryzysowych określa się niższą z dwóch wartości, którymi są 0,3 % DNB albo 1,5 mld EUR według cen z 2011 r., tj. połowę kwoty mającej zastosowanie do klęsk żywiołowych.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co konieczne, by osiągnąć cele już określone w bieżącym instrumencie.

- **Wybór instrumentów**

Proponuje się zmianę istniejącego rozporządzenia (WE) nr 2012/2002 w celu stosowania dotychczasowych procedur i praktyk podczas sporządzania i oceny wniosków o pomoc oraz realizowania pomocy i jej zgłaszania.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

W ocenie ex post za lata 2002–2017 stwierdzono, że Fundusz jest cennym narzędziem będącym do dyspozycji UE w przypadku interwencji w sytuacjach kryzysowych i wnosi unijną wartość dodaną do reakcji po wystąpieniu klęski w państwach członkowskich i krajach przystępujących. W ocenie wezwano również do dalszego rozważenia działań politycznych zwiększających możliwości podejmowania interwencji w ramach Funduszu.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego terminowego przyjęcia przez współprawodawców nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek pozostaje spójny z istniejącymi założeniami Funduszu Solidarności poprzez zapewnianie wsparcia finansowego przeznaczonego na natychmiastową pomoc, po złożeniu wniosku przez państwo członkowskie lub państwo kandydujące.

W związku z tym Komisja proponuje podniesienie poziomu zaliczek w przypadku poszczególnych klęsk wszystkich kategorii do 25 % zakładanego wkładu z FSUE, przy czym wysokość zaliczki nie powinna przekraczać 100 mln EUR.

Komisja proponuje również zwiększenie w rocznym budżecie całkowitego poziomu środków na zaliczki z FSUE z 50 mln EUR do 100 mln EUR. Aby zapewnić terminową dostępność zasobów w razie potrzeby, Komisja zaproponuje zapisanie w budżecie na 2020 r. dodatkowych środków w maksymalnej wysokości 50 mln EUR.

Pula środków finansowych przewidziana na rzecz Funduszu jest również analogiczna do istniejącego Funduszu Solidarności, z roczną kwotą w wysokości 500 mln EUR (w cenach z 2011 r.). W każdym przypadku kwota wsparcia uznanego za niezbędne zostaje uruchomiona za pomocą budżetu korygującego. Tak jak obecnie, dnia 1 października każdego roku co najmniej jedna czwarta rocznej kwoty powinna pozostać dostępna w celu pokrycia potrzeb, które mogą zaistnieć do końca roku.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Wymagana jest najwyższa przejrzystość w stosowaniu unijnych środków finansowych, jak też właściwe monitorowanie wykorzystania tych środków. Wobec państw członkowskich i Komisji zastosowanie będą miały obowiązki sprawozdawcze określone w rozporządzeniu (WE) nr 2012/2002.

2020/0044 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 w celu zapewnienia pomocy finansowej państwom członkowskim i państwom prowadzącym negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii, które odczuły znaczące skutki poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 akapit trzeci i art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[1],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[2],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („Fundusz") ustanowiono na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002[3]. Fundusz powstał w celu niesienia pomocy finansowej państwom członkowskim w związku z poważnymi klęskami, jako konkretny gest solidarności europejskiej w sytuacjach zagrożenia.

(2) W przypadku poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego Unia powinna okazać solidarność z odnośnymi państwami członkowskimi i ludnością przez zapewnienie wsparcia finansowego w celu pomocy dotkniętej ludności, przyczynienia się do szybkiego przywrócenia normalnych warunków życia w odnośnych regionach oraz zapobieżenia rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych.

(3) Unia powinna również okazać solidarność w przypadku poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego z państwami prowadzącymi negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej.

(4) Poważna sytuacja kryzysowa może być wynikiem stanów zagrożenia zdrowia publicznego, zwłaszcza oficjalnie ogłoszonej pandemii wirusa. Fundusz umożliwia Unii pomoc w mobilizowaniu służb ratowniczych w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludzi i przyczynienia się do krótkoterminowej odbudowy ważnej infrastruktury, tak aby można było wznowić działalność gospodarczą w regionach dotkniętych klęską. Obecnie Fundusz ten jest jednak ściśle ograniczony do klęsk żywiołowych powodujących szkody materialne i nie obejmuje poważnych klęsk wywołanych

[1] Dz.U. C , , p. .
[2] Dz.U. C , , p. .
[3] Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

zagrożeniami biologicznymi. Należy wprowadzić przepis umożliwiający interwencję Unii w przypadku poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego.

(5) Celem podejmowanych działań ma być uzupełnienie wysiłków odnośnych państw w przypadkach, gdy skutki sytuacji kryzysowej są tak poważne, że państwa te nie mogą poradzić sobie z tą sytuacją samodzielnie. Ponieważ cel ten nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na szczeblu unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(6) Zgodnie z zasadą pomocniczości działania na mocy niniejszego rozporządzenia powinny ograniczać się do poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego. Powinny one być określane na podstawie wydatków publicznych niezbędnych do stawienia im czoła.

(7) Unijna pomoc powinna być uzupełnieniem wysiłków odnośnych państw i być wykorzystywana do pokrycia udziału wydatków publicznych przeznaczonych na realizację niezbędnych działań nadzwyczajnych wynikających z sytuacji kryzysowej.

(8) Zgodnie z zasadą pomocniczości wsparcie Unii należy przyznawać wyłącznie na wniosek państwa dotkniętego klęską. Komisja powinna zapewnić sprawiedliwe traktowanie wniosków przedstawionych przez państwa.

(9) Komisja powinna mieć możliwość podjęcia szybkiej decyzji w sprawie przyznania szczególnych środków finansowych i jak najszybszego ich uruchomienia. Należy w związku z tym wzmocnić obecne przepisy dotyczące wypłaty zaliczek i zwiększyć przewidziane w nich kwoty.

(10) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

(11) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 2012/2002,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 2012/2002 wprowadza się następujące zmiany:

1. art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

1. Na wniosek państwa członkowskiego lub państwa prowadzącego negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii, zwanych dalej „kwalifikującym się państwem”, pomoc z Funduszu może zostać uruchomiona, jeżeli w jednym lub większej liczbie regionów kwalifikującego się państwa wystąpią poważne skutki dla warunków życia, zdrowia ludzi, środowiska lub gospodarki jako konsekwencja poważnej lub regionalnej klęski żywiołowej mającej miejsce na terytorium tego samego kwalifikującego się państwa lub poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego mającego miejsce na terytorium tego kwalifikującego się państwa.

Szkoda bezpośrednia, która jest bezpośrednią konsekwencją klęski żywiołowej, traktowana jest jako szkoda spowodowana przez tę klęskę żywiołową.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia „poważna klęska żywiołowa” oznacza każdą klęskę żywiołową skutkującą, w kwalifikującym się państwie, bezpośrednią szkodą szacowaną na ponad 3 000 000 000 EUR w cenach z 2011 r. albo powyżej 0,6 % jego DNB.

3. Do celów niniejszego rozporządzenia „poważny stan zagrożenia zdrowia publicznego” oznacza wszelkie zagrażające życiu lub w inny sposób poważne zagrożenie dla zdrowia pochodzenia biologicznego w kwalifikującym się państwie członkowskim, które znacząco wpływa na zdrowie ludzi i wymaga zdecydowanego działania w celu zapobieżenia jego dalszemu rozprzestrzenianiu, co powoduje obciążenia finansów publicznych kwalifikującego się państwa wynikające z zastosowania środków reagowania w sytuacjach kryzysowych, szacowane na ponad 1 500 000 000 EUR w cenach z 2011 r. albo powyżej 0,3 % jego DNB.

4. Do celów niniejszego rozporządzenia „regionalna klęska żywiołowa” oznacza każdą klęskę żywiołową skutkującą, w regionie na poziomie NUTS 2 kwalifikującego się państwa, bezpośrednią szkodą przekraczającą 1,5 % produktu krajowego brutto (PKB) tego regionu. W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku gdy dany region, w którym nastąpiła klęska żywiołowa, jest regionem najbardziej oddalonym w rozumieniu art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, „regionalna klęska żywiołowa” oznacza każdą klęskę żywiołową skutkującą bezpośrednią szkodą przekraczającą 1 % PKB tego regionu. W przypadku gdy klęska żywiołowa dotyczy kilku regionów na poziomie NUTS 2, próg ten stosuje się do uśrednionego PKB tych regionów, ważonego według udziału poszczególnych regionów w szkodach ogółem.

5. Pomoc z Funduszu może również zostać uruchomiona w związku z każdą klęską żywiołową w kwalifikującym się państwie, która stanowi również poważną klęskę żywiołową w ościennym kwalifikującym się państwie.

6. Do celów niniejszego artykułu stosuje się zharmonizowane dane statystyczne dostarczone przez Eurostat.”;

2. art. 3 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pomoc ma formę wkładu finansowego z Funduszu. W przypadku każdej kwalifikującej się klęski kwalifikującemu się państwu zostaje przyznany jeden wkład finansowy.

2. Celem Funduszu jest uzupełnienie wysiłków zainteresowanych państw i pokrycie części ich wydatków publicznych w celu pomocy kwalifikującemu się państwu w przeprowadzeniu, w zależności od rodzaju klęski żywiołowej, następujących zasadniczych działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie, w zależności od rodzaju kwalifikującej się klęski:

a) przywrócenie do sprawnego stanu technicznego infrastruktury i zakładów w obszarach energii, wodociągów i kanalizacji, telekomunikacji, transportu, zdrowia i szkolnictwa;

b) zapewnienie czasowego zakwaterowania i finansowanie służb ratownictwa w celu zaspokojenia potrzeb dotkniętej klęską ludności;

c) zabezpieczenie infrastruktury prewencyjnej i środków ochrony dziedzictwa kulturowego;

d) oczyszczenie obszarów dotkniętych klęską, w tym stref przyrodniczych, w stosownych przypadkach zgodnie z podejściem ekosystemowym, a także natychmiastowe odtworzenie stref przyrodniczych dotkniętych klęską żywiołową, aby uniknąć natychmiastowych skutków erozji gleby.

e) środki mające na celu szybkie udzielenie wsparcia, w tym medycznego, ludności dotkniętej poważnym stanem zagrożenia zdrowia publicznego oraz ochronę ludności przed narażeniem na takie zagrożenie, w tym profilaktyka, monitorowanie lub kontrolowanie rozprzestrzeniania się chorób, zwalczanie poważnych zagrożeń dla zdrowia publicznego oraz zmniejszanie ich wpływu na zdrowie publiczne.

Do celów lit. a) „przywrócenie do sprawnego stanu technicznego" oznacza przywrócenie infrastruktury i zakładów do stanu sprzed klęski żywiołowej. W przypadku gdy przywrócenie stanu sprzed wystąpienia klęski żywiołowej nie jest możliwe ze względów prawnych lub gdy nie jest to uzasadnione względami ekonomicznymi, lub w przypadku gdy państwo beneficjent postanawia przenieść infrastrukturę lub zakład, które dotknęła klęska żywiołowa, bądź poprawić ich funkcjonalność, aby zwiększyć ich odporność na przyszłe klęski żywiołowe, Fundusz może wnieść wkład w pokrycie kosztów tych działań jedynie do wysokości szacowanych kosztów przywrócenia stanu poprzedniego.

Koszty przekraczające poziom kosztów, o którym mowa w akapicie drugim, finansowane są przez państwo beneficjenta z jego własnych środków lub, tam gdzie jest to możliwe, z innych środków finansowych Unii.

Do celów lit. b) „czasowe zakwaterowanie" oznacza zakwaterowanie trwające do czasu, gdy dotknięta klęską żywiołową ludność będzie mogła powrócić do swoich domów po ich remoncie lub odbudowie.";

3. art. 4a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwota zaliczki nie może przekraczać 25 % kwoty zakładanego wkładu finansowego i w żadnym przypadku nie może przekraczać 100 000 000 EUR. Po ustaleniu ostatecznej kwoty wkładu finansowego Komisja uwzględnia sumę zaliczki przed wypłatą pozostałej części wkładu finansowego. Komisja odzyskuje nienależnie wypłacone zaliczki.";

4. art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nie później niż sześć miesięcy po wygaśnięciu osiemnastomiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, państwo beneficjent przedstawia sprawozdanie z realizacji wkładu finansowego z Funduszu wraz z oświadczeniem zawierającym uzasadnienie wydatków, wskazując wszelkie inne źródła finansowania uzyskanego na dane działania, w tym zwrot z tytułu ubezpieczenia i odszkodowania od osób trzecich.

Sprawozdanie z realizacji zawiera następujące szczegółowe informacje, w zależności od charakteru kwalifikującej się klęski:

a) środki zaradcze podjęte lub zaproponowane przez państwo beneficjenta w celu ograniczenia przyszłych szkód i uniknięcia, w możliwie największym stopniu, ponownego wystąpienia podobnych klęsk żywiołowych lub stanów zagrożenia zdrowia publicznego, w tym informacje na temat wykorzystania w tym celu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

b) stan wdrożenia stosownych przepisów Unii dotyczących zapobiegania ryzyku klęsk i zarządzania nim;

c) doświadczenia wyniesione z danej klęski oraz środki podjęte lub zaproponowane w celu zapewnienia ochrony środowiska i odporności na zmianę klimatu, klęski żywiołowe lub stany zagrożenia zdrowia publicznego; oraz

d) wszelkie inne stosowne informacje na temat środków zapobiegawczych i zmniejszających ryzyko podjętych w związku z charakterem klęski żywiołowej lub stanu zagrożenia zdrowia publicznego.

Do sprawozdania z realizacji dołącza się opinię niezależnej instytucji kontrolnej, sporządzoną zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli, stwierdzającą, że oświadczenie zawierające uzasadnienie wydatków daje prawdziwy i rzetelny obraz oraz że wkład finansowy z Funduszu jest zgodny z prawem i prawidłowy zgodnie z art. 59 ust. 5 oraz art. 60 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.

Na koniec procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, Komisja zamyka udzielanie pomocy z Funduszu.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [...] dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 w celu zapewnienia pomocy finansowej państwom członkowskim i państwom prowadzącym negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii, które odczuły znaczące skutki poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego

1.2. Dziedziny polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

13. Polityka regionalna; 13 06 01. Wspieranie państw członkowskich w przypadku poważnych klęsk żywiołowych istotnie wpływających na warunki życia, środowisko naturalne lub gospodarkę

1.3. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.3.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [...] dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

1.3.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) powstał, aby okazywać solidarność z państwami członkowskimi doświadczającymi poważnego kryzysu, który powstał wskutek dotkliwej klęski żywiołowej i który uznaje się za przekraczający zdolność reagowania budżetowego danego państwa członkowskiego. Niniejszy wniosek rozszerza zakres działania FSUE o obciążenia finansowe wynikające z poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego.

1.3.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

FSUE okazał się bardzo skutecznym narzędziem w udzielaniu pomocy państwom członkowskim w następstwie klęsk żywiołowych, co potwierdza szeroko zakrojona ocena Funduszu[4].

1.3.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

W niniejszym rozporządzeniu przestrzegane są maksymalne przydziały przewidziane na rzecz FSUE w wieloletnich ramach finansowych, a zatem jest ono z nimi zgodne.

[4] SWD(2019) 187.

1.3.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

Niniejsze rozporządzenie nie spowoduje wzrostu maksymalnego przydziału na rzecz FSUE. Wkład Unii w interwencje będzie finansowany z budżetu ogólnego Unii.

1.4. Okres trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

Wniosek o nieokreślonym czasie trwania.

Przestrzegany jest pułap maksymalnego przydziału na rzecz FSUE ogółem na rok 2020 r. (597,546 mln EUR i 552,978 mln przeniesione z 2019 r.).

1.5. Planowane tryby zarządzania[5]

☐ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

– ☐ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☐ przez agencje wykonawcze;

X Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

– ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

– ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

– ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

– ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

– ☐ organom prawa publicznego;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

– *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi".*

Uwagi

nie dotyczy

[5] Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/PL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Identycznie jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002 (w odniesieniu do klęsk żywiołowych)

2.2. Systemy zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Identycznie jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Identycznie jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Identycznie jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Należy określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. pochodzące ze strategii w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.

Identycznie jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.[6]	państw EFTA[7]	krajów kandydujących[8]	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
Dział 9: Instrumenty szczególne	13 06 01 - Wspieranie państw członkowskich w przypadku poważnych klęsk żywiołowych istotnie wpływających na warunki życia, środowisko naturalne lub gospodarkę	Zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

☐ Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu finansowego.

X Wniosek/inicjatywa wymaga wykorzystania środków operacyjnych, mieszczących się w maksymalnych przydziałach przewidzianych na rzecz na rzecz FSUE w wieloletnich ramach finansowych.

EUR

6 Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane.
7 EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
8 Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

Dział wieloletnich ram finansowych	9	Instrumenty szczególne

			2019	2020	2021	2022	2023	Kolejne lata	**OGÓŁEM**
• Środki operacyjne									
13 06 01 - Wspieranie państw członkowskich w przypadku poważnych klęsk żywiołowych istotnie wpływających na warunki życia, środowisko naturalne lub gospodarkę	Środki na zobowiązania	(1a)							
	Środki na płatności	(2a)							
OGÓŁEM środki	Środki na zobowiązania	=1a+1b +3							
	Środki na płatności	=2a+2b +3							

•OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)							
	Środki na płatności	(5)							
•OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)							
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 9 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4 + 6							
	Środki na płatności	=5 + 6							

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu operacyjnego, należy powtórzyć powyższą część:

Dział wieloletnich ram finansowych		

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym", które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji (załącznik V do zasad wewnętrznych), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)	**OGÓŁEM**
DG: <…….>							
•Zasoby ludzkie							
•Pozostałe wydatki administracyjne							
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna <….>	Środki						

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)						

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok **N**[9]	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić	**OGÓŁEM**

[9] Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy. „N" należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np.: 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

						cały okres wpływu (por. pkt 1.6)						
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania											
	Środki na płatności											

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ⇩			Rok **2020**				Rok		Rok		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)						**OGÓŁEM**	
	PRODUKT																	
	Rodzaj[10]	Średni koszt	Nie	Koszt	Nie	Koszt	Nie	Koszt	Nie	Koszt	Nie	Koszt	Nie	Koszt	Nie	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1[11]...																		
- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Produkt																		

[10] Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

[11] Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e)

Cel szczegółowy nr 2 – suma cząstkowa																
OGÓŁEM																

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☒ Wniosek nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

- Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok **N**[12]	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			**OGÓŁEM**
DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne								
Suma cząstkowa DZIAŁU 5 wieloletnich ram finansowych								

Poza DZIAŁEM 5[13] **wieloletnich ram finansowych**								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne								
Suma cząstkowa Poza DZIAŁEM 5 wieloletnich ram finansowych								

OGÓŁEM								

[12] Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy. „N” należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np.: 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

[13] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☒ Wniosek nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
•Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)							
XX 01 01 02 (w delegaturach)							
XX 01 05 01/11/21 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01/11 (bezpośrednie badania naukowe)							
•Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)[14]							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)							
XX 01 04 **yy** [15] - w centrali							
XX 01 04 **yy** [15] - w delegaturach							
XX 01 05 02/12/22 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02/12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM							

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	
Personel zewnętrzny	

14 CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

15 W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

☒ może zostać w pełni sfinansowany(a) w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma dotyczyć, odpowiadające im kwoty oraz proponowane instrumenty, które należy zastosować.

☐ wymaga rewizji WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

X nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

Środki na zobowiązania w EUR

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

X Wniosek nie ma wpływu finansowego na dochody.

Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:

☐ wpływ na zasoby własne

☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków
X

EUR

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

nie dotyczy

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).